

5. Hades

Nowotestamentowym odpowiednikiem hebrajskiego wyrazu „szeol” jest greckie słowo „hades”, przetłumaczone w polskim przekładzie Biblii również terminem „piekło” (raz jako „grób”). Ponieważ wiadomo co oznacza biblijny „szeol”, łatwo jest ustalić znaczenie pojęcia „hades”.

Pojęcia te są bowiem identyczne i w obu przypadkach oznaczają miejsce **m i l c z e n i a** i doczesnego spoczynku zmarłych, czyli „grób”. Termin „hades” znaczy dosłownie „niewidzialny”, a przez to wskazuje dodatkowo na miejsce, gdzie złożeni są ci, których nie dosięga nasz wzrok, tj. na miejsce grobu. Potwierdzeniem są teksty paralelne Starego i Nowego Testamentu. Zbieżność obu terminów występuje szczególnie jaskrawo w paraleli: Psalm 15, 8-10 i Dzieje Ap. 2, 25, 27, gdzie mowa o Chrystusie. W wspomnianym psalmie znajduje się mesjańskie proroctwo Dawida:

„Pana mam zawsze przed swoimi oczyma: On po mej prawicy, więc się nie zachwieję. Przeto weseli się serce me i dusza moja się raduje, nadto i ciało moje spoczywać będzie bezpiecznie. Bo nie zostawisz duszy mej w otchłani (w „szeolu”), nie dozwolisz świętemu Swemu doznać zniszczenia” (Ps.15(16),8-10 tł. ks.Wójcika).

Tekst ten występuje również w księdze Dziejów Apostolskich jako cytata, przytoczony przez ap. Piotra z tym, że słowo „otchłań” (szeol) oddane zostało terminem „hades” (grób) [Por. E.Nestle, Novum Testamentum Graece et Latine]. Apostoł Piotr komentując ów tekst zwrócił uwagę na jego mesjański sens. Dawid, „będąc jednak prorokiem – wyjaśnia Piotr – i wiedząc, iż Bóg mu uroczyście zaprzysiągł, że jednego z jego potomków osadzi na tronie jego, mówił proroczo o zmartwychwstaniu Chrystusa, że nie będzie pozostawiony w otchłani(w hadesie) i że ciało Jego nie zazna skażenia” (Dz.Ap. 2,30.31). Oba terminy, „szeol” i „hades” zostały więc zidentyfikowane.

Jeśli uznać, że słowo „hades” oznacza katolickie pojęcie „piekła”, jak suponuje Kościół (np. ks. M. Ziółkowski, który stwierdza, że „... język grecki zaś na oznaczenie piekła ma wyraz hades ...” [Dz.cyt.,str.298], to trzeba by było się zgodzić z opinią, że Chrystus Pan przebywał po swej śmierci nie w grobie, lecz w „miejscu wiecznych mąk”. Zrozumiałe jest, iż upatrywanie w biblijnym „hadesie” – „piekła pozbawione jest sensu, podobnie zresztą jak twierdzenie, że Jezus zstąpił na okres trzech dni do „miejscu wiecznej kary szatanów i potępieńców”. Słowo Boże nie stwarza podstaw do budowania teorii o piekle jako miejscu bezkresnych mąk, w którym przebywają potępieńcy wraz z szatanami. „Hades” i „szeol”, wymieniane przez Pismo św. są synonimami „grobu”, gdzie zarówno sprawiedliwi, jak grzeszni oczekują na dzień zmartwychwstania. Gdy dzień ten nadejdzie, sprawiedliwi powstaną do żywota wiecznego, a grzesznicy na sąd i potępienie:

„...nadchodzi godzina, w której wszyscy, co są w grobach, usłyszą głos jego. Wtedy ci, którzy dobrze czynili, wyjdą na zmartwychwstanie żywota, ci co źle czynili, na zmartwychwstanie potępienia” (Jan 5,28.29).

Hades nie reprezentuje „miejscu lub stanu wiecznej kary”, nie przebywają w nim szatani, nie żyją dusze ludzi zmarłych, ani też nie gorze wieczny ogień piekła. Jest „krajną zmarłych” i miejscem milczenia. Pismo św. naucza, że po Sądzie Ostatecznym „piekło” (hades) wrzucone zostanie do „jeziora ognistego”, przedstawiającego „śmierć wtórą” (Por. Obj. 20,14 tł. ks. J. Wujka), tj. wieczną. Jasne więc, że skoro „hades” zostanie wrzucony „w jezioro ogniste”, nie może być równocześnie tym jeziorem, jakby należało oczekiwać w wypadku przyjęcia, iż przedstawia ono katolickie pojęcie piekła. Ponieważ „śmierć wtóra” będzie zakończeniem istnienia grzechu, grzeszników i następstw grzechu, zbędne będzie dalsze istnienie miejsca doczesnego odpoczynku zmarłych, czyli „hadesu”. Zarówno śmierć, jak i piekło (hades), tj. grób, przestaną istnieć na

wieki. Pismo św. mówi o tym doniosłym wydarzeniu językiem pełnym treści i wyrazu: zostaną „pokłonięte w zwycięstwie” (1Kor.15,54.55).

Biblijny „hades” zatem nie oznacza „miejsca wiecznych kar dla szatanów i potępieńców”.

Jan Grodzicki „Kościół dogmatów i tradycji” str.152-154